

TÜRK HAVA YOLLARI
ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren
Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal
Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu



Akis Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Kavacık Rüzgarlı Bahçe Mah. Kavak Sok.
No:29 Beykoz 34805 İstanbul
Tel +90 (216) 681 90 00
Fax +90 (216) 681 90 90
www.kpmg.com.tr

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır.

Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre konsolide finansal tablolar, Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 10 Mart 2017 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
A member of KPMG International Cooperative


Hatice Nesrin Tuncer, SMMM
Sorumlu Denetçi
10 Mart 2017
İstanbul, Türkiye

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31Aralık 2016 Tarihi İtibariyle Konsolide Bilanço
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
	Dipnot Referansları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	5.159	2.617
Finansal Yatırımlar	6	1.228	180
Ticari Alacaklar			
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	9	-	1
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	10	1.334	1.051
Diğer Alacaklar			
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	9	9	7
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	12	2.968	4.019
Türev Araçlar	41	694	290
Stoklar	13	763	628
Peşin Ödenmiş Giderler	15	346	215
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	38	79	35
Diğer Dönen Varlıklar	29	93	105
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		12.673	9.148
Duran Varlıklar			
Finansal Yatırımlar	6	165	3
Diğer Alacaklar			
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	12	1.815	3.078
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	3	869	715
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	16	2	2
Maddi Duran Varlıklar	17	47.422	33.191
Maddi Olmayan Duran Varlıklar			
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	18	259	258
- Şerefiye	19	44	36
Peşin Ödenmiş Giderler	15	1.825	1.207
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		52.401	38.490
TOPLAM VARLIKLAR		65.074	47.638

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31Aralık 2016 Tarihi İtibariyle Konsolide Bilanço**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
	Dipnot Referansları	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Kısa Vadeli Borçlanmalar	7	4.776	727
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	7-20	3.746	2.218
Diğer Finansal Yükümlülükler	8	13	44
Ticari Borçlar			
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	9	455	383
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	10	1.714	1.566
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	11	504	351
Diğer Borçlar			
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	12	326	245
Türev Araçlar	41	514	1.650
Ertelenmiş Gelirler	15	2.803	3.209
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	38	8	29
Kısa Vadeli Karşılıklar			
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	25	155	150
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	25	60	44
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	29	758	632
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		15.832	11.248
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmalar	7-20	27.526	19.294
Diğer Borçlar			
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	12	39	34
Ertelenmiş Gelirler	15	20	46
Uzun Vadeli Karşılıklar			
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	27	397	348
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	38	3.361	2.578
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		31.343	22.300
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar			
Ödenmiş Sermaye	30	1.380	1.380
Sermaye Düzeltmesi Farkları	30	1.124	1.124
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş □			
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
- Tanımlanmış Emeklilik Paylarındaki Aktüeryal Kayıplar	30	(37)	(23)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş			
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
- Yabancı Para Çevrim Farkları	30	7.685	4.836
- Riskten Korunma Kayıpları	30	69	(952)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	30	59	59
Geçmiş Yıllar Karları	30	7.666	4.673
Net Dönem (Zararı) / Karı		(47)	2.993
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		17.899	14.090
TOPLAM KAYNAKLAR		65.074	47.638

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
	Dipnot Referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
<u>KAR VEYA ZARAR KISMI</u>			
Hasılat	31	29.468	28.752
Satışların Maliyeti (-)	32	(26.051)	(22.959)
BRÜT KAR		3.417	5.793
Genel Yönetim Giderleri (-)	33	(948)	(740)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	33	(3.493)	(3.129)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	34	439	646
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	34	(280)	(84)
ESAS FAALİYET (ZARARI) / KARI		(865)	2.486
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	35	420	286
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	35	(59)	(3)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	3	130	226
FİNANSMAN GELİRİ/GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET (ZARARI) / KARI		(374)	2.995
Finansman Gelirleri	37	1.074	1.450
Finansman Giderleri (-)	37	(698)	(534)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		2	3.911
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri		(49)	(918)
Dönem Vergi Gideri	38	(65)	(34)
Ertelenmiş Vergi Gideri	38	16	(884)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM (ZARARI) / KARI		(47)	2.993
<u>DİĞER KAPSAMLI GELİRLER</u>			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		3.870	1.946
Yabancı Para Çevrim Farkları		2.849	2.469
Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları / Kayıpları		1.262	(657)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Nakit Akış Riskinden Korunma Kazançları/Kayıpları		14	3
Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergi Gideri/Geliri		(255)	131
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(14)	(3)
Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Kazanç/Kayıplar		(18)	(4)
Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergi Gideri/Geliri		4	1
DİĞER KAPSAMLI GELİR		3.856	1.943
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		3.809	4.936
Pay Başına (Zarar) / Kazanç (Kr)	39	(0,03)	2,17

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler			Birikmiş Karlar			
Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal (Kayıplar)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Nakit Akış Riskinden Korunma (Kayıpları)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları	Net Dönem Karı	Özkaynaklar Toplamı	
1 Ocak 2016 Tarihi İtibariyle									
Bakiyeler	1.380	1.124	(23)	4.836	(952)	59	4.673	2.993	14.090
Transferler	-	-	-	-	-	-	2.993	(2.993)	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	(14)	2.849	1.021	-	-	(47)	3.809
31 Aralık 2016 Tarihi İtibariyle									
Bakiyeler	1.380	1.124	(37)	7.685	69	59	7.666	(47)	17.899

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Öz kaynaklar Değişim Tablosu**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Birikmiş Karlar				
Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal (Kayıplar)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Nakit Akış Riskinden Korunma (Kayıpları)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları	Net Dönem Karı	Özkaynaklar Toplamı	
1 Ocak 2015 Tarihi İtibariyle									
Bakiyeler	1.380	1.124	(20)	2.367	(429)	59	2.854	1.819	9.154
Transferler	-	-	-	-	-	-	1.819	(1.819)	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	(3)	2.469	(523)	-	-	2.993	4.936
31 Aralık 2015 Tarihi İtibariyle									
Bakiyeler	1.380	1.124	(23)	4.836	(952)	59	4.673	2.993	14.090

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
	Dipnot Referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Net Dönem (Zararı) / Karı		(47)	2.993
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	17-18	3.470	2.534
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	25-27	83	96
Borç Karşılıkları ile İlgili Düzeltmeler	25	16	7
Muhtemel Riskler için Ayrılan Serbest Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		17	13
Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	35-37	(267)	(73)
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	37	619	445
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		(2.106)	(788)
Hibe Krediler ile İlgili Düzeltmeler		6	7
Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Gerçeğe Uygun Değer			
Kazançları ile İlgili Düzeltmeler		-	(13)
Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer			
(Kazançları) / Kayıpları ile İlgili Düzeltmeler	37	(266)	27
İştiraklerin Dağıtılmamış Karları İle İlgili Düzeltmeler	3	(130)	(226)
Vergi Gideri İle İlgili Düzeltmeler	38	49	918
Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından			
Kaynaklanan Kayıplar / (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler	35	47	(7)
Diğer Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından			
Kaynaklanan Kayıplar ile İlgili Düzeltmeler		84	-
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		1.575	5.933
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki (Artış) / Azalış		(52)	256
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer			
Alacaklardaki Azalış / (Artış)		1.054	(806)
Stoklardaki Artışlar İle İlgili Düzeltmeler		(2)	(57)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Artış		(386)	(328)
İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Azalış		(7)	(44)
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki (Azalış) / Artış		(156)	58
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış / (Azalış)		68	(19)
İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış		23	28
Ertelenmiş Gelirlerdeki Azalış		(964)	(949)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış		42	12
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		1.195	4.084
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	27	(47)	(25)
Vergi ladeleleri (Ödemeleri)	38	(44)	(17)
İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit		1.104	4.042
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
İştirakler ve/veya İş Ortaklıkları Pay Alımı veya			
Sermaye Artırımı Sebebiyle Oluşan Nakit Çıkışı		(18)	-
Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		370	49
Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları (*)	17-18	(2.651)	(2.008)
Diğer Uzun Vadeli Varlık Alımından Kaynaklanan			
Nakit (Çıkışları) / Girişleri		(1.028)	68
Verilen Diğer Nakit Avans ve Borçlar		2.245	290
Alınan Temettüleri		66	73
Alınan Faiz		259	72
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit akışları		(757)	(1.456)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Kredilerden Elde Edilen Nakit		4.476	727
Finansal Kiralama Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine			
İlişkin Nakit Çıkışları		(1.971)	(1.830)
Ödenen Faiz		(275)	(329)
Diğer Nakit Çıkışları		(35)	(11)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan / (kullanılan) net nakit		2.195	(1.443)
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net değişim		2.542	1.143
Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem başı bakiyesi		2.617	1.474
Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem sonu bakiyesi	5	5.159	2.617

(*) 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren dönemde 10.142 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 7.491 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2015: 8.754 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 6.746 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır.)

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (“Şirket” veya “THY”) 1933 yılında Türkiye’de kurulmuştur. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle Şirket’in hissedarları ve hisse dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	% 49,12	% 49,12
Diğer (Halka Açık Kısım)	% 50,88	% 50,88
Toplam	% 100,00	% 100,00

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle Şirket ile Bağlı Ortaklıklarında (hep birlikte “Grup”) çalışan toplam personel sayısı 30.541 (tam tutar)’dır (31 Aralık 2015: 27.676 (tam tutar)). 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içinde çalışan ortalama personel sayısı sırasıyla 29.733 (tam tutar) ve 26.391 (tam tutar)’dır.

Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Türk Hava Yolları A.O. Genel Yönetim Binası, Yeşilköy Mahallesi, Havaalanı Caddesi No: 3/1
34149 Yeşilköy İSTANBUL.

Şirketin hisse senetleri 1990 yılından itibaren Borsa İstanbul’da işlem görmektedir.

Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle Şirket’in Bağlı Ortaklıkları ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Faaliyet konusu</u>	<u>Ortaklık Oranı</u>		<u>Kayıtlı olduğu ülke</u>
		<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>	
THY Teknik A.Ş. (THY Teknik) (*)	Teknik Bakım	%100	%100	Türkiye
THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş. (THY Aydın Çıldır)	Havaalanı İşletme	%100	%100	Türkiye

(*) THY Teknik ‘in 22 Mayıs 2015 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı’nda THY Habom A.Ş. ile birleşme kararı alınmıştır. Birleşme tüm varlık, yükümlülük ve hakların transfer edilmesiyle THY Teknik’in yasal yapısı altında gerçekleştirilmiştir. Birleşme 10 Haziran 2015 tarihinde tescil edilip yayımlanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle iş ortaklıkları ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Ortaklık Oranı (*)	Sahip Olunan Oy Hakkı (*)	Ana Faaliyet Konusu
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Express)□	Türkiye	%50	%50	Hava Taşımacılığı
THY DO&CO İkrâm Hizmetleri A.Ş. (Turkish DO&CO)	Türkiye	%50	%50	İkrâm Hizmetleri
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti. (TEC)□	Türkiye	%49	%49	Teknik Bakım
TGS Yer Hizmetleri A.Ş. (TGS)	Türkiye	%50	%50	Yer Hizmetleri
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (THY Opet)□	Türkiye	%50	%50	Havacılık Yakıtları
Goodrich Thy Teknik Servis Merkezi Ltd. Şti. (Goodrich)	Türkiye	%40	%40	Teknik Bakım
Uçak Koltuk Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Uçak Koltuk)□	Türkiye	%50	%50	Uçak Kabin İçi Ürünleri
TCI Kabin İçi Sistemleri San ve Tic. A.Ş. (TCI)	Türkiye	%50	%50	Uçak Kabin İçi Ürünleri
Türkbine Teknik Gaz Türbinleri Bakım Onarım A.Ş. (Türkbine Teknik) (*)	Türkiye	-	-	Gaz Türbinleri Bakım Hizmeti
Vergi İade Aracılık A.Ş.	Türkiye	%30	%30	KDV İade ve Danışmanlık

(*) Şirket'in Türkbine Teknik'te bulunan %50 oranındaki hisselerinin tamamı 7 Aralık 2016 tarihinde 4 TL bedelle satılmıştır.

Grup, TEC, Goodrich ve Vergi İade Aracılık A.Ş.'nin sırasıyla, %49, %40 ve %30'una sahiptir. Grup ve diğer yatırımcılar arasındaki sözleşmeler uyarınca, faaliyetlere ilişkin kararlar Grup ve diğer ortaklar ile müştereken alınmaktadır. Bu sebeple, Grup, TEC, Goodrich ve Vergi İade Aracılık A.Ş.'yi, iş ortaklığı olarak değerlendirmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanış Şekli

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle konsolide finansal tablo ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ('SPK') 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seri:II,14.1 no'lu 'Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği' ('Tebliğ') hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (UMS/UFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Ölçüm Esasları

Gerçeğe uygun değeri üzerinden gösterilen yatırım amaçlı gayrimenkuller ve bazı finansal araçlar dışında finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihsel maliyet genellikle mal ve hizmet karşılığında verilen bedelin gerçeğe uygun değerine dayanır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not:2.4.8’de ve Not:2.4.14’te belirtilmiştir.

Fonksiyonel ve Raporlama Para Birimi

Geçerli para birimi

Şirket’in ikamet ettiği ülkenin para birimi Türk Lirası (TL) olmasına rağmen, Şirket’in geçerli para birimi ABD Doları’dır. Şirket’in faaliyetleri üzerinde ABD Doları’nın etkisi önemlidir ve ABD Doları Şirket’le alakalı durumların altında yatan ekonomik özü yansıtır. Bu sebeple, Şirket ABD Doları’nı finansal raporlarındaki ölçüm kalemlerinde ve raporlama para birimi olarak kullanmaktadır. Finansal tablolardaki ölçüm kalemi olarak seçilen para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Böylece, Türkiye Muhasebe Standartları 21 “Yabancı Para Birimi Kur Farkı Değişikliklerinin Etkisi” ne göre, ABD Doları olarak gösterilmeyen işlem ve bakiyeler ABD Doları olarak tekrar hesaplanmıştır. Finansal tablolar TTK’nın 70. maddesi uyarınca Türk Lirası cinsinden sunulmaktadır.

Aksi belirtilmedikçe, tutarlar en yakın milyon değerine yuvarlanmıştır.

Sunum para birimine çevrim

Grup’un sunum para birimi TL’dir. TMS 21 (“Kur Değişimlerinin Etkileri”) kapsamında ABD Doları olarak hazırlanan finansal tablolar aşağıdaki yöntemle TL’ye çevrilmiştir:

- Bilançodaki varlık ve yükümlülükler bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan ABD Doları döviz alış kuru kullanılarak TL’ye çevrilmiştir.
- Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu aylık ortalama ABD Doları döviz kurları kullanılarak TL’ye çevrilmiştir.
- Ortaya çıkan tüm kur farkları, çevrim farkı adı altında özkaynakların ayrı bir unsuru olarak gösterilmiştir.

Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) paragrafında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan THY ile bağlı ortaklıklar ve iş ortaklarının mali tablolarını içermektedir. Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır. Tüm grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler konsolidasyonda elimine edilmiştir.

b) Şirket’in on adet İş Ortaklığı vardır (Not:1). Şirket’in İş Ortaklıkları, stratejik, finansman ve işletme politikası kararlarının Grup’un ve diğer tarafların oybirliği ile kararını gerektiren müşterek kontrole tabi ekonomik faaliyetlerdir. Şirket tarafından müşterek kontrol edilen bu işletmeler, özkaynak yöntemiyle muhasebeleşmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyon Esasları (devamı)

Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda İş Ortaklıkları, maliyet bedelinin İş Ortaklığının net varlıklarındaki edinim sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan İş Ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İş Ortaklığının, Grup'un İş Ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz.

İşletme Birleşmeleri

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma metodu kullanılarak muhasebeleştirilir. Kontrol, işletmenin yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkânına sahip olduğu durumda ortaya çıkmaktadır. Kontrol değerlendirilirken ifa edilebilir potansiyel oy hakları Grup tarafından dikkate alınmaktadır.

Grup satın alma tarihindeki şerefiyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

- Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri; artı
- Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
- Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir.

İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya pay senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiği giderleştirilir.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı (devamı)

31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 10 Mart 2017 tarihinde onaylanmış ve yayımlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kuruluşların finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de gelecek dönemlerde ileriye yönelik olarak uygulanır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları, geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tabloları hazırlanırken, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulanan önemli tahmin ve varsayımların aynıları uygulanmıştır.

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.4.1 Hasılat

Hizmet Sunumu:

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Yolcu ve kargo taşıma gelirleri, taşıma hizmeti tamamlandığında faaliyet geliri olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak henüz kullanılmayan (uçulmayan) biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.

Grup tarihsel istatistikler kullanarak uçulmayan ve geçerliliğini yitirmiş biletler hakkında tahmini hesaplamalar yapabilmektedir. Kullanılmayacağı tahmin edilen biletler, faaliyet geliri içerisinde kaydedilmiştir. Yolcu gelirlerine ilişkin olarak acentelere verilecek komisyonlar taşımacılık hizmeti gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir.

Teknik bakım ve onarım desteği hizmetleri, hizmetin verilmesi veya gelirle ilgili unsurların gerçekleşmesi, risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

Temettü ve Faiz Geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2.4.2 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.2 Stoklar (devamı)

Stokların maliyetinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

2.4.3 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İnşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortismanına tabi tutulur.

Grup, doğrudan satın almayla veya finansal kiralama ile edinilen uçaklarının maliyetlerini uçak gövdesinin ve motorlarının yapılacak büyük bakımlar sırasında yenilenecek olan önemli kısımlarını dikkate alarak gövde, gövde büyük bakım, motor ve motor büyük bakım olacak şekilde parçalara ayırmaktadır. Gövde büyük bakım ve motor büyük bakım parçaları bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün düşük olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır. Takip eden büyük gövde ve motor bakımları da gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarara dahil edilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.3 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve kalıntı değerleri aşağıda belirtilmiştir:

	<u>Faydalı Ömür (yıl)</u>	<u>Kalıntı değer</u>
- Binalar	25 ve 50	-
- Uçak gövde ve motorları	20	%10
- Kargo uçakları gövde ve motorları	20	% 10
- Gövde büyük bakım	6	-
- Motor büyük bakım	3-8	-
- Yedek motor büyük bakım	3 ve 13	-
- Komponentler	7	-
- Tamir edilebilen yedek parçalar	3 ve 7	-
- Simülatörler	20	%10
- Makina ve ekipmanlar	3-15	-
- Döşeme ve demirbaşlar	3-15	-
- Taşıtlar	4-7	-
- Diğer maddi varlıklar	4-15	-
- Özel maliyetler	Kira süresi /5 yıl	-

2.4.4 Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, konsolide bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir. Kiralayandan kira işleminin gerçekleştirilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir. Faaliyet kiralaması altındaki koşullu kiralar oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Operasyonel kiralamalardan elde edilen kira geliri ilgili kira dönemi boyunca doğrusal yöntemle kayıtlara alınır. Operasyonel kiralamanın müzakere edilmesi ve düzenlenmesinde tahakkuk eden ilk direkt maliyetler kiralanan varlığın defter değerine eklenir ve kira dönemi boyunca doğrusal yöntemle kayıtlara alınır.

2.4.5 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar, maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararı düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir. Diğer maddi olmayan varlıklar ise faydalı ömürleri olan 3 ve 5 yıl boyunca doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulmaktadır. Slot hakları ise; süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından dolayı, sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.5 Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Serefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir. Şerefiyenin ilk kaydı ile ilgili bilgi için dipnot 2.1'e bakınız.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

2.4.6 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, ilgili raporlama tarihinde, bir varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını (sınırsız yararlı ömre sahip varlıklar için değer kaybının olduğuna dair bir gösterge olduğunda) değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek ve varlığın hiç değer düşüklüğü muhasebeleştirilmemiş şekilde amortismanı tabi tutulmaya devam edilerek bulunacak net defter değerini arttırmayacak şekilde geri çevrilir ve gelir olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak topluca uçaklarını, yedek motorlarını ve simülatörlerini ("Uçaklar") belirlemiştir ve değer düşüklüğü hesaplaması Uçaklar için toplu bazda yapılmaktadır. Grup, uçakların net defter değerlerinin geri kazanılabilir değerlerini aşıp aşmadığını kontrol ederken, geri kazanılabilir değer tespitinde kullanım değeri ile satış masrafları düşülmüş ABD Doları net satış fiyatlarının yüksek olanını kullanmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı, uluslararası ikinci el uçak fiyat kataloglarına göre tespit edilmektedir.

Net defter değerleri ile geri kazanılabilir değerler arasındaki farktaki dönemsel değişimler yatırım faaliyetlerinden diğer gelir/gider grubu altında kaydedilmektedir.

2.4.7 Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zararda kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.8 Finansal Araçlar

(a) Finansal Varlıklar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup'un konsolide finansal tablolarında yer alır. Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde kayıtlara gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkili harcamalar düşüldükten sonra alınır.

Grup finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıklardan yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan ticari işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlıkların niteliğine ve amacına bağlı olarak yapılır ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Grup'un finansal varlığı elde etmesinin başlıca amacının yakın bir tarihte varlığı elden çıkarma olması, finansal varlığın Grup'un hep birlikte yönettiği ve kısa vadede oluşan karların hemen realize edildiği tanımlanmış bir finansal araç portföyünün bir parçasını oluşturması ve finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmeyen tüm türev ürünlerinde söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların, gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ya da kayıp, kar/zararda muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi; finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte tahsil edilecek tahmini nakdi, tam olarak ilgili finansal varlığın net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmı suretiyle hesaplanmaktadır.

Kredi ve alacaklar

Ticari alacaklar, kredi alacakları ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmişlerdir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.8 Finansal Araçlar (devamı)

(a) Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her raporlama tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup, bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur.

Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda bu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler, kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir. Değer düşüklüğü sonrası satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

(b) Finansal Yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.8 Finansal Araçlar (devamı)

(b) Finansal Yükümlülükler (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, raporlama tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, kar / zararda muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir.

Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı sabit faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, değişken faiz oranlı borçlara ve Euro cinsinden bazı borçlarını, ABD Doları cinsinden borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmektedir. Grup ayrıca değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarından bazılarını, türev finansal araçlar kullanarak sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarına dönüştürmüştür.

Grup 2009 yılından itibaren söz konusu işlemleri faiz oranına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirmektedir. Grup buna ek olarak 2009 yılından itibaren uçak yakıt fiyat risklerinden korunmak amaçlı türev finansal araçlar edinmeye başlamıştır. Grup söz konusu işlemleri uçak yakıt fiyatlarına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirmektedir.

Türev finansal araçların kullanımı, Grup'un risk yönetim stratejisine uygun olarak türev finansal araçların kullanımı ile ilgili kararların yönetim kurulu tarafından onaylandığı Grup politikası doğrultusunda yönetilmektedir.

Grup, türev finansal araçları spekülatif amaçlı kullanmamaktadır.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunan işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.8 Finansal Araçlar (devamı)

(b) Finansal Yükümlülükler (devamı)

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi (devamı)

Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değer ile tekrar hesaplanır. Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zararda kayıtlara alınır.

2.4.9 Kur Değişiminin Etkileri

Yıl içerisinde gerçekleşen döviz işlemleri, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevirmektedir. Bilançoda yer alan dövizle bağlı varlık ve borçlar, bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevrilmiştir.

Bu çevrimden ve dövizli işlemlerin tahsil / tediyelelerinden kaynaklanan kambiyo karları / zararları kar veya zararda yer almaktadır.

31 Aralık 2016, 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle dönem sonu ve ortalama ABD Doları/TL kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl	3,5192	3,0181
31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl	2,9076	2,7191
31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıl	2,3189	2,1865

31 Aralık 2016, 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle dönem sonu ve ortalama Avro /ABD Doları kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıl	1,0542	1,1059
31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl	1,0929	1,1102
31 Aralık 2014 tarihinde sona eren yıl	1,2164	1,3282

2.4.10 Hisse Başına Kazanç

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.4.11 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama tarihinden sonraki olaylar; bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.12 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır. Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir. Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Zarara sebebiyet verecek sözleşmeler

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir.

Grup'un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin var olduğu kabul edilir.

2.4.13 Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım faaliyetleri olmak üzere iki faaliyet bölümü bulunmaktadır. Şirket yönetimi, bölümlerin performansını değerlendirirken TMS' ye uygun olarak hesaplanan faaliyet karını kullanmaktadır.

2.4.14 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde kar veya zarara dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağının belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde kar veya zarara dahil edilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.14 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller (devamı)

Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına veya stoklara yapılan bir transfer gerçeğe uygun değer ile yapılır. Transfer sonrasında TMS 16 veya TMS 2'ye göre yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Kullanım şeklindeki değişiklikten önceki ve değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değer arasındaki fark, yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerde olduğu gibi kar veya zararda muhasebeleştirilir.

2.4.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlaması izni vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefîye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, kar veya zararda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alınan, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.4.16 Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviği, işletmenin teşviğin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşviğin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kar veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu (bilanço) ile ilişkilendirilmekte ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılmaktadır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

2.4.17 Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.18 Sermaye ve Taahhütler

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.4.19 Hibe Krediler

Hibe krediler; uçak ve motorların satın alımlarında veya finansal kiralama yöntemiyle elde edilmelerinde kazanılmaktadır. Grup, hibe kredileri aktiflerin maliyetinden düştükten sonra aktifleri ekonomik ömürleri süresince itfa etmektedir. Faaliyet kiralamasına ilişkin kazanılan hibe krediler, ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve kiralama süresince itfa edilmektedir.

2.4.20 Bakım ve Onarım Giderleri

Maddi varlıkların ve kiralanan varlıkların düzenli bakımı ve onarımı için yapılan harcamalar, ilgili döneme faaliyet gideri olarak kaydedilmektedir. Sahip olunan veya finansal kiralama ile alınan uçakların büyük gövde ve motor bakımları gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan faydalı ömrünün kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır. Şirket, faaliyet kiralaması ile kullanılan uçaklarını kiraya verene belirli bir kondisyonda teslim etme ya da tazmin etme yükümlülüğündedir. Tahmini gövde büyük bakım maliyeti, gelecekte katlanması tahmin edilen maliyeti bugünkü değerine indirgeyerek; tahmini motor bakım maliyeti ise motorun yıl içindeki çalışma saati göz önünde bulundurularak tahakkuk ettirilir ve kira sözleşmesi boyunca kar veya zararda kaydedilir.

2.4.21 Sık Uçuş Programı

Grup, üyelerine “Miles and Smiles” adında bir Sık Uçuş Programı (Frequent Flyer Program) dahilinde birikmiş mesafe üzerinden ücretsiz uçuş ödülü vermektedir. Uçuş ödülü satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça (taşıma hizmeti alındığında) gelir kaydedilmektedir.

Grup, aynı zamanda “Miles&Smiles” kredi kartı ve diğer program ortakları ile gerçekleştirilen promosyonlar dahilinde katılımcılara mil kredisi satmaktadır. Tutarlar, taşıma gerçekleştikçe gelir olarak kaydedilmektedir.

2.5 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir.

Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Varlıklarda Değer Düşüklüğü Tespit Çalışması:

Grup'un varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili temel varsayımları ve hesaplama yöntemi Not 2.4.6'da açıklanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Sık uçuş programı yükümlülüğü hesaplaması:

Not 2.4.21’de belirtildiği gibi, Grup’un üyeleri için “Miles&Smiles” adında bir sık uçuş programı (FFP) bulunmaktadır. Söz konusu programa ilişkin yükümlülük hesaplamalarında uçuşlardan kazanılan miller için, geçmiş yıllarda gerçekleşmiş veriler üzerinden istatistiki yöntemler kullanılarak bulunan kullanım oranı vasıtasıyla geçerliliğini yitirecek miller tahmin edilmektedir ve bu miller için bir yükümlülük hesaplanmamaktadır.

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve hurda değerleri:

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 2.4.3’te belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır.

Ertelenmiş vergi:

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TFRS’ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup’un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir.

KVK 32/A ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar’ın etkileri:

5838 sayılı Kanunun 9. Maddesi ile 28 Şubat 2009 tarihinde yürürlüğe girmek üzere Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen 32/A maddesi ile yatırımları kazanç vergileri yoluyla özendirmek amacıyla, yatırımlardan elde edilen kazançlara indirimli vergi uygulanması esası getirilmiştir. Getirilen sistem teşvikli yatırımlardan elde edilen kazancın yatırıma katkı tutarına ulaşılıncaya kadar indirimli oran ile vergilendirilmesi esasına dayanmaktadır. Bu sisteme ilişkin esaslar 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar’ın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 sayılı Tebliğ ile açıklanmıştır.

Söz konusu düzenleme ile daha önceleri yürürlükte olan ve yatırım harcamalarının belli bir yüzdesinin kurumlar vergisi matrahından indirilmesini sağlayan Yatırım İndirimi uygulamasından farklı olarak, teşvikli yatırım tutarı üzerinden Bakanlar Kurulu Kararı’nda belirtilen “yatırıma katkı oranı” uygulanarak hesaplanacak “yatırıma katkı tutarı”na ulaşılıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazancın indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilerek yatırımın desteklenmesi söz konusudur.

Grup 2010-2014 (Aralık ayı hariç) yıllarında filosuna katılan finansal kiralama uçakları için T.C. Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü’nden 28 Aralık 2010 tarih ve 99256 sayılı Teşvik Belgesi almıştır. Buna göre söz konusu döneme ait uçak yatırımına ilişkin olarak %20 yatırıma katkı tutarı ve %50 kurumlar vergisi indirim oranı geçerlidir. Diğer yandan da, Aralık 2014’ten itibaren filoya dahil edilecek uçaklar için, 18.12.2014 tarih ve 117132 no’ lu teşvik belgesi temin edilmiştir. Aralık 2014 yılı ve sonrası için filoya dahil edilecek uçaklar için temin edilen 18 Aralık 2014 tarih ve 117132 sayılı Teşvik Belgesine göre yatırıma katkı oranı %15, indirimli kurumlar vergisi oranı %50’dir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

KVK 32/A ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın etkileri (devamı):

31 Aralık 2016 tarihine kadar söz konusu teşvik belgeleri kapsamında yapılan yatırımlar nedeniyle hak kazanılan toplam yatırıma katkı tutarı 4.750 TL'dir (31 Aralık 2015 : 3.545 TL). Yatırıma katkı tutarı ileride doğacak kurumlar vergisinden tamamen indirilene kadar bu yatırımlara isabet eden kazançlar %20 kurumlar vergisi oranı yerine %10 kurumlar vergisi oranından (%50 indirimli olarak) vergilendirilecektir.

TMS 12 “Gelir Vergileri” ve TMS 20 “Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması” standartları, devlet teşviklerinin veya yatırımlara ilişkin vergi avantajlarının muhasebeleştirilmesi yöntemleri ile ilgili net bir husus içermemekle birlikte, Grup ilgili Bakanlar Kurulu kararları ile getirilen teşvik uygulaması ile “yatırıma katkı tutarı”ndan faydalanmanın ilgili yatırımdan elde edilecek kazanç ve dolayısıyla ilgili varlığın geri kazanılmasına bağlı olması ve “yatırıma katkı tutarı”ndan faydalanmanın uzun yıllar alacağı sebepleriyle, ilgili yatırım desteğinin, varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik bir biçimde gelir olarak kâr veya zararda muhasebeleştirilmesinin ilgili yatırım desteğinin doğasına daha uygun olacağı kanaatindedir.

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar

KGK tarafından yayınlanmış fakat yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Ölçümleme

Aralık 2012’de yayınlanan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9’da yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

Eylül 2016’da yayımlanan yeni standart, mevcut TFRS’lerde yer alan rehberliği değiştirip müşterilerle yapılan sözleşmeler için kontrol bazlı yeni bir model getiriyor. Bu yeni standart, hasılatın muhasebeleştirilmesinde, sözleşmede yer alan mal ve hizmetleri ayrıştırma ve zamana yayarak muhasebeleştirme konularında yeni yönlendirmeler getirmekte ve hasılat bedelinin, gerçeğe uygun değerden ziyade, şirketin hak etmeyi beklediği bedel olarak ölçülmesini öngörmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki ("UFRS") değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir; fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Riskten Korunma Muhasebesi ve UFRS 9, UFRS 7 ve UMS 39'daki Değişiklikler – UFRS 9 (2013)

UMSK Kasım 2013'te, yeni riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini ve UMS 39 ve UFRS 7'deki ilgili değişiklikleri içeren UFRS 9'un yeni bir versiyonunu yayınlamıştır. Bu versiyona bağlı olarak işletmeler tüm riskten korunma işlemleri için UMS 39'un riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini uygulamaya devam etmek üzere muhasebe politikası seçimi yapabilirler. Buna ek olarak Standart UFRS 9'un eski versiyonlarında yer alan 1 Ocak 2015 zorunlu yürürlük tarihini ertelemektedir. UFRS 9 (2013)'ten sonra yayımlanan UFRS 9 (2014) ile zorunlu yürürlük tarihi 1 Ocak 2018 olarak belirlenmiştir. Grup, standardın konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar (2014)

Temmuz 2014'te yayımlanan UFRS 9 Standardı UMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme* standardındaki mevcut yönlendirmeyi değiştirmektedir. Bu versiyon daha önceki versiyonlarda yayımlanan yönlendirmeleri de içerecek şekilde finansal varlıklardaki değer kaybının hesaplanması için yeni bir beklenen kredi kayıp modeli de dahil olmak üzere finansal araçların sınıflandırılması ve ölçülmesi ve yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamaları içermektedir. UFRS 9 aynı zamanda UMS 39'da yer alan finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve bilanço dışında bırakılması ile ilgili uygulamaları yeni UFRS 9 standardına taşımaktadır. UFRS 9 standardı 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Grup, standardın konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

Yeni UFRS 16 Kiralama İşlemleri Standardı 13 Ocak 2016 tarihinde UMSK tarafından yayınlanmıştır. Bu standart kiralama işlemlerini yöneten mevcut UMS 17 Kiralama İşlemleri, UFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi ve UMS Yorum 15 Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler standartlarının ve yorumlarının yerini almakta ve UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller standardında da değişikliklere sebep olmaktadır. UFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGG tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRS 16 Kiralama İşlemleri (devamı)

işlemlerinin bilançoda ve operasyonel kiralama işlemlerinin bilanço dışında gösterilmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiralayanlar için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standardını uygulayan işletmeler için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRYK 22 - Yabancı Paralı İşlemler ve Avans Tutarları

UMSK tarafından verilen veya alınan avanslardan yabancı para cinsinden olanlar için hangi tarihli kurun dikkate alınacağı konusunda yaşanan tereddütleri gidermek üzere UFRYK 22 yayımlanmıştır. Bu Yorum, işletmeler tarafından parasal olmayan kalem niteliğindeki peşin ödenen giderler veya avans olarak alınan gelirler için muhasebeleştirilen ve yabancı para cinsinden olan varlık veya yükümlülükler için geçerlidir. İşlem tarihi, hangi tarihli kurun kullanılacağına belirlenmesi bakımından, peşin ödemeye ilişkin bir varlığın veya ertelenen gelire ilişkin bir yükümlülüğün ilk muhasebeleştirme tarihi olacaktır. Önceden alınan veya peşin olarak verilen birden fazla avans tutarı varsa, her bir avans tutarı için ayrı bir işlem tarihi belirlenmelidir. UFRYK 22'nin yürürlük tarihi 1 Ocak 2018'den sonra başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişiklikler – Açıklama İnisiyatifi

UMSK'nın geniş kapsamlı açıklama inisiyatifinin bir parçası olarak konsolide finansal tablolardaki gösterim ve açıklamaları iyileştirmek amacıyla UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik, finansman aktiviteleri sonucu yükümlülüklerde meydana gelen nakit bazlı ve nakit bazlı olmayan değişimlerin finansal tablo kullanıcıları tarafından değerlendirilmesine olanak sağlanmış olacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişiklikler – Gerçekleşmemiş Zararlar İçin Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Kayıtlara Alınması

Değişiklikler, bir indirilebilir geçici farkın söz konusu olup olmadığının, sadece varlığın net defter değeri ve raporlama dönemi sonundaki vergi matrahının karşılaştırılmasına bağlı bulunduğu ve ilgili varlığın net defter değerinde gelecekte meydana gelebilecek olası değişikliklerden veya tahmin edilen geri kazanılma şeklinden etkilenmeyeceği konusuna açıklık getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler – Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçümü

UMSK tarafından hisse bazlı ödemelere ilişkin muhasebe uygulamalarındaki tutarlılığın artırılması ve bazı belirsizlikleri gidermek üzere UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle; ödemesi nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümü, stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemelerin sınıflandırılması ve nakit olarak ödenenden özkaynağa dayalı araçla ödenen şekline dönüşen hisse bazlı ödemelerdeki değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularına açıklık getirilmektedir. Böylelikle, nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümünde özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçümünde kullanılan aynı yaklaşım benimsenmiştir. Stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemeler, belirli koşulların karşılanması durumunda, özkaynağa dayalı finansal araçlar verilmek suretiyle yapılan ödemeler olarak muhasebeleştirilecektir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferi

UMSK tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerden diğer varlık gruplarına ve diğer varlık gruplarından yatırım amaçlı gayrimenkul grubuna transferlerine ilişkin kanıt sağlayan olaylar hakkında belirsizlikleri gidermek üzere UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle, yönetimin varlığın kullanımına ilişkin değişiklik niyetinin tek başına varlığın kullanım amacının değiştiğine kanıt oluşturmadığına açıklık getirilmiştir. Dolayısıyla, bir işletme yatırım amaçlı gayrimenkulü geliştirilmeden elden çıkarılmasına karar verdiğinde, gayrimenkul finansal tablo dışı bırakılıncaya (finansal tablodan çıkarılıncaya) kadar yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmeye devam edilir ve stok olarak yeniden sınıflandırılmaz. Benzer şekilde, işletme mevcut yatırım amaçlı gayrimenkulünü gelecekte aynı şekilde kullanımına devam etmek üzere yeniden yapılandırmaya başladığında, bu gayrimenkul yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmaya devam edilir ve yeniden yapılandırma süresince sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflandırılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS'deki iyileştirmeler

Uygulamadaki standartlar için yayınlanan “UFRS’de Yıllık İyileştirmeler / 2014-2016 Dönemi” aşağıda sunulmuştur. Değişiklikler 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerlidir. Grup, değişikliğin konsolide finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Yıllık iyileştirmeler - 2014-2016 Dönemi

UFRS 1 “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın İlk Uygulaması”

UFRS’leri ilk kez uygulayacak olanlar için finansal araçlara ilişkin açıklamalar, çalışanlara sağlanan faydalar ve yatırım işletmelerinin konsolidasyonuna ilişkin olarak 2012-2014 dönemi yıllık iyileştirmeleri kapsamında sağlanan kısa vadeli muafiyetlerin kaldırılması.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Yeni ve Revize Edilmiş Standart ve Yorumlar (devamı)

UFRS'deki iyileştirmeler (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - 2014–2016 Dönemi (devamı)

UFRS 12 “Diğer İşletmelerdeki Yatırımlara İlişkin Açıklamalar”

UFRS 12'nin kapsamının daha açık şekilde ifade edilmesine yönelik olarak bir işletmenin bağlı ortaklığındaki, iş ortaklığındaki veya iştirakindeki yatırımlarını satış amaçlı olarak sınıflandırılması (elden çıkarılacak varlık grubu içerisine dahil edilmesi) durumunda, UFRS 12 uyarınca yapılması gerekli olan özet finansal bilgilerin açıklamasının gerekli olmadığının eklenmesi.

UMS 28 “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar”

İştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların doğrudan veya dolaylı olarak risk sermayesi girişi, yatırım fonu, menkul kıymetler veya yatırım amaçlı sigorta fonları gibi işletmeler tarafından sahip olunması durumunda, iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımlar için UFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer yöntemini uygulamalarına imkan tanınması.

2.7 Gerçeğe Uygun Değerlerin Belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

- Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;
- Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;
- Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sun Express	271	262
Turkish DO&CO	198	157
TEC	152	77
TGS	108	116
THY Opet	103	81
Uçak Koltuk	18	6
TCI	12	7
Goodrich	6	2
Vergi İade Aracılık *	1	-
Türkbine Teknik	-	7
	869	715

(*) Grup'un, iş ortaklığının öz kaynaklardaki payı 1 TL'den azdır.

Sun Express'in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	3.518	2.364
Yükümlülükler	2.976	1.840
Özkaynaklar	542	524
Grup'un özkaynaklardaki payı	271	262

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	3.275	3.332
Dönem (zararı) / karı	(76)	204
Dönem (zararında) / karında Grup'un payı	(38)	102

Turkish DO&CO' nun 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	611	506
Yükümlülükler	214	193
Özkaynaklar	397	313
Grup'un özkaynaklardaki payı	198	157

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	1.077	1.023
Dönem karı	96	91
Dönem karında Grup'un payı	48	46

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

TEC' in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	590	439
Yükümlülükler	277	281
Özkaynaklar	313	158
Grup'un özkaynaklardaki payı	152	77

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	1.032	656
Dönem karı	104	28
Dönem karında Grup'un payı	51	14

TGS'nin 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	405	405
Yükümlülükler	188	173
Özkaynaklar	217	232
Grup'un özkaynaklardaki payı	108	116

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	789	712
Dönem karı	34	69
Dönem karında Grup'un payı	17	35

THY Opet' in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	1.611	620
Yükümlülükler	1.403	458
Özkaynaklar	208	162
Grup'un özkaynaklardaki payı	103	81

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	4.096	5.055
Dönem karı	116	76
Dönem karında Grup'un payı	57	38

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Uçak Koltuk' un 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	69	48
Yükümlülükler	33	36
Özkaynaklar	36	12
Grup'un özkaynaklardaki payı	18	6

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	27	20
Dönem (zararı) / karı	(7)	3
Dönem (zararında) / karında Grup'un payı	(4)	1

TCI' nın 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	39	32
Yükümlülükler	15	19
Özkaynaklar	24	13
Grup'un özkaynaklardaki payı	12	7

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	20	24
Dönem (zararı)	(6)	(22)
Dönem (zararında) Grup'un payı	(3)	(11)

Goodrich' in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	19	13
Yükümlülükler	8	8
Özkaynaklar	11	5
Grup'un özkaynaklardaki payı	6	2

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Hasılat	31	27
Dönem karı	4	2
Dönem karında Grup'un payı	2	1

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Vergi İade Aracılık A.Ş.'nin 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	3	1
Yükümlülükler	1	1
Özkaynaklar	2	-
Grup'un özkaynaklardaki payı	1	-
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hasılat	2	-
Dönem (zararı)	-	(1)
Dönem (zararında) Grup'un payı	-	-

Turkbine Teknik' in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	-	14
Yükümlülükler	-	-
Özkaynaklar	-	14
Grup'un özkaynaklardaki payı	-	7
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Hasılat	-	2
Dönem karı	-	1
Dönem karında Grup'un payı	-	-

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zarar) içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sun Express	(38)	102
Turkish DO&CO	48	46
TGS	17	35
THY Opet	57	38
TEC	51	14
TCI	(3)	(11)
Turkbine Teknik	-	-
Uçak Koltuk	(4)	1
Goodrich	2	1
Toplam	130	226

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Grup'un satış bilgilerine ilişkin detaylı bilgiler Not 31'te verilmiştir.

Hava Taşımacılığı ("Havacılık")

Şirket'in ana faaliyet konusu yurt içi ve yurt dışında yolcu ve kargo hava taşımacılığı yapmaktır.

Teknik Bakım Hizmetleri ("Teknik")

Teknik bölümün ana faaliyet konusu, sivil havacılık sektöründe bakım onarım hizmeti ve her tür teknik ve altyapı desteği vermektir.

4.1 Toplam Varlıklar ve Yükümlülükler

Toplam Varlıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Havacılık	64.524	47.106
Teknik	4.428	3.483
Toplam	68.952	50.589
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(3.878)	(2.951)
Konsolide mali tablolara göre toplam varlıklar	65.074	47.638

Toplam Yükümlülükler	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Havacılık	47.122	33.249
Teknik	1.603	1.477
Toplam	48.725	34.726
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(1.550)	(1.178)
Konsolide mali tablolara göre toplam yükümlülükler	47.175	33.548

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)**4.2 Vergi Öncesi Karı / (Zararı)**

Bölüm Sonuçları:

	Bölümlerarası			
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	Toplam
1 Ocak-31 Aralık 2016				
Grup Dışı Hasılat	28.959	509	-	29.468
Bölümlerarası Hasılat	104	2.693	(2.797)	-
Hasılat	29.063	3.202	(2.797)	29.468
Satışların Maliyeti (-)	(26.521)	(2.341)	2.811	(26.051)
Brüt Kar	2.542	861	14	3.417
Genel Yönetim Giderleri (-)	(660)	(303)	15	(948)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	(3.483)	(12)	2	(3.493)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	465	98	(124)	439
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(285)	(88)	93	(280)
Esas Faaliyet Karı	(1.421)	556	-	(865)
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	420	-	-	420
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(59)	-	-	(59)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından / Zararlarından Paylar	75	55	-	130
Finansman Geliri/Gideri Öncesi Faaliyet Karı	(985)	611	-	(374)
Finansman Gelirleri	1.071	39	(36)	1.074
Finansman Giderleri (-)	(693)	(41)	36	(698)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar	(607)	609	-	2

	Bölümlerarası			
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	Toplam
1 Ocak-31 Aralık 2015				
Grup Dışı Hasılat	28.247	505	-	28.752
Bölümlerarası Hasılat	102	2.098	(2.200)	-
Hasılat	28.349	2.603	(2.200)	28.752
Satışların Maliyeti (-)	(23.156)	(2.003)	2.200	(22.959)
Brüt Kar	5.193	600	-	5.793
Genel Yönetim Giderleri (-)	(490)	(267)	17	(740)
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	(3.117)	(12)	-	(3.129)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	694	81	(129)	646
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(139)	(57)	112	(84)
Esas Faaliyet Karı	2.141	345	-	2.486
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	286	-	-	286
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(3)	-	-	(3)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından / Zararlarından Paylar	216	10	-	226
Finansman Geliri/Gideri Öncesi Faaliyet Karı	2.640	355	-	2.995
Finansman Gelirleri	1.462	23	(35)	1.450
Finansman Giderleri (-)	(533)	(36)	35	(534)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kar	3.569	342	-	3.911

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)**4.3 Yatırım Faaliyetleri**

1 Ocak-31 Aralık 2016	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	9.703	439	-	10.142
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	3.113	357	-	3.470
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	746	123	-	869
1 Ocak-31 Aralık 2015	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	8.146	608	-	8.754
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	2.240	294	-	2.534
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	626	89	-	715

5. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kasa	9	5
Banka – vadeli mevduatlar	4.775	2.392
Banka – vadesiz mevduatlar	348	202
Diğer hazır değerler	27	18
	<u>5.159</u>	<u>2.617</u>

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2016</u>
1.284	TL	%7,43 - %10,12	Ocak 2017	1.300
209	Avro	%1,60 - %1,97	Mart 2017	778
764	ABD Doları	%1,85 - %3,16	Mart 2017	2.697
				<u>4.775</u>

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
498	TL	%9,32 - %11,87	Mart 2016	499
571	Avro	%1,27 - %1,56	Mart 2016	1.818
26	ABD Doları	%1,64 - %1,72	Ocak 2016	75
				<u>2.392</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

6. FİNANSAL YATIRIMLARKısa vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
3 aydan uzun vadeli mevduatlar	1.228	180

3 aydan uzun vadeli mevduatlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2016
123	ABD Doları	%3,03 - %3,12	Mayıs 2017	433
214	Avro	%1,64 - %1,90	Haziran 2017	795
				1.228
Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2015
56	Avro	%1,35 - %1,48	Nisan 2016	180

Uzun vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadeye kadar elde tutulacak varlıklar		
- Eurobondlar	161	-
Diğer uzun vadeli finansal yatırımlar	4	3
	165	3

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Eurobondlar detayı aşağıdaki gibidir:

Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2016
46	USD	4,75% - 8,50%	Haziran 2019 - Mart 2026	161

Diğer uzun vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sita Inc.	2	2
Star Alliance Gmbh	< 1	< 1
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	< 1	< 1
UATP Inc.	< 1	< 1
Yabancı Para Çevrim Farkı	2	1
	4	3

Sita Inc., Star Alliance GMBH, Emek İnşaat ve İşletme A.Ş. ve UATP Inc. aktif bir piyasada işlem görmediğinden dolayı maliyet değerleri ile gösterilmektedir.

Grup'un uzun vadeli finansal yatırımlarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla detayları aşağıdaki gibidir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Sahiplik Oranı	Sahip Olunan Oy Hakkı	Ana Faaliyet Alanı
Sita Inc.	Hollanda	% 0,1'den az	% 0,1'den az	Bilgi ve Telekomünikasyon Hizmetleri
Star Alliance Gmbh	Almanya	% 7,76	% 7,76	Star Alliance Üye Havayolları Arasındaki Koordinasyon
UATP Inc.	A.B.D.	% 4	% 4	UATP Kredi Kartı
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	Türkiye	% 0,3	% 0,3	İnşaat

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

7. KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR

Kısa vadeli borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli krediler	4.776	727

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle kısa vadeli kredilere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2016
250	ABD Doları	%1,02	Ocak 2017	881
1.050	Euro	%0,50 - %0,75	Ekim 2017	3.895
				4.776
Anapara	Para Birimi	Faiz Oranı	Vade	31 Aralık 2015
250	ABD Doları	%0,69	Mart 2016	727

Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar (Not:20)	3.656	2.218
Banka kredileri	90	-
	3.746	2.218

Uzun vadeli borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal kiralama işlemlerinden borçlar (Not:20)	27.189	19.294
Banka kredileri	337	-
	27.526	19.294

31 Aralık 2016 tarihleri itibariyle banka kredilerine ilişkin vade analizi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıldan az	90	-
1 – 5 yıl arası	337	-
5 yıldan fazla	-	-
	427	-

5 yıl vadeli 115 milyon Avro banka kredisinin yıllık maliyeti Euribor + %2,45'dir.

8. DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli diğer finansal yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer finansal yükümlülükler	13	44

Bankaya borçlar hesabı ay sonu vergi ve SSK ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullandırılan gecelik borçlardan oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklardan kısa vadeli ticari alacakların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
TCI	-	1

İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Turkish DO&CO (*)	9	7

(*) 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla 2015 ve 2014 yıllarına ait temettü alacaklarından oluşmaktadır.

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklara kısa vadeli ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
THY Opet	150	156
Turkish DO&CO	120	83
Sun Express	65	55
TEC	65	54
TGS	53	33
Goodrich	2	2
	455	383

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin ilişkili taraflarla olan işlemler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Satışlar		
Sun Express	84	99
TEC	45	66
TGS	17	15
Sun Express Deut.	8	1
Turkish DO&CO	4	4
Goodrich	2	1
THY Opet	1	2
Uçak Koltuk	1	-
Türkbine Teknik	-	1
	162	189

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Alışlar		
THY Opet	3.481	4.218
Turkish DO&CO	985	921
TEC	900	501
TGS	740	581
Sun Express	657	680
Goodrich	19	19
Uçak Koltuk	12	16
TCI	4	15
	6.798	6.951

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

9. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Grup ile THY Opet arasındaki işlemler havacılık yakıtları temininden; Turkish DO&CO arasındaki işlemler ikram hizmetleri işlemlerinden; Sun Express arasındaki işlemler, koltuk ve uçak kiralama işlemlerinden; TGS arasındaki işlemler yer hizmetleri temininden; TEC arasındaki işlemler motor bakım hizmetlerinden kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflardan olan alacaklar teminatsız olup, ticari olan alacakların vadesi yaklaşık 30 gündür.

Şirket'in, Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan tamamı kısa vadeli faydalardan oluşan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 13 TL'dir (31 Aralık 2015: 10 TL).

10. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar	1.603	1.260
Şüpheli alacaklar karşılığı	(269)	(209)
	1.334	1.051

Şüpheli alacak karşılığı geçmişteki tahsil edilmeme tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Grubun ticari alacaklarına ilişkin kredi riski, kur riski ve değer düşüklüğüne ilişkin detaylar Not:42' de açıklanmıştır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari borçlar	1.710	1.565
Diğer ticari borçlar	4	1
	1.714	1.566

11. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maaş tahakkukları	363	284
Ödenecek SGK primleri	141	67
	504	351

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

12. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	2.099	3.312
Teknik satınalma işlemlerinden doğan alacaklar	456	387
Fon transferi güçlüğü olan banka hesapları (*)	216	172
Geri alınacak vergiler	136	111
Pilot ve adaylarına ilişkin eğitim alacakları	37	32
Personelden alacaklar	2	2
Diğer alacaklar	22	3
	2.968	4.019

(*) 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle bu tutar Fas, Etiyopya, Gana, Bangladeş, Sudan, Mısır, Arjantin, Cezayir, Yunanistan, Nijerya, Ukrayna, Senegal, Nijer, Mali, Fildişi Sahilleri, Burkina Faso, Eritre, Mozambik ve Benin’deki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle ilişkili olmayan taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yatırım destek alacağı (Not 2.4.16)	741	499
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	727	1.140
Pilot ve adaylarına ilişkin eğitim alacakları	236	170
Verilen depozito ve teminatlar	53	34
Faiz ve akaryakıt takas sözleşmeleri depozitoları	38	1.217
Fon transferi güçlüğü olan banka hesapları (*)	20	16
Sita depozito sertifikalarından alacaklar	-	2
	1.815	3.078

(*) 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle bu tutar Suriye’deki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir.

İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergi ve fonlar	278	179
Alınan depozito ve teminatlar	40	43
Sigorta şirketlerine borçlar	-	17
Diğer borçlar	8	6
	326	245

İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan depozito ve teminatlar	39	34

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

13. STOKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Teknik malzeme stokları	620	485
Diğer stoklar	211	191
	831	676
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(68)	(48)
	763	628

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin stok değer düşüklüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ayrılmış karşılık	48	27
Yabancı para çevrim farkı	11	8
Dönem içinde ayrılan karşılık	9	13
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	68	48

14. CANLI VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

15. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle, peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenen giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen sipariş avansları	95	34
Peşin ödenen diğer giderler	78	34
Peşin ödenen faaliyet tipi kiralama giderleri	55	48
Peşin ödenen reklam giderleri	42	64
Peşin ödenen satış komisyonları	42	35
Peşin ödenen sigorta giderleri	17	-
Peşin ödenen kredi faiz giderleri	17	-
	346	215

Uzun vadeli peşin ödenen giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen motor bakım giderleri	1.550	1.035
Peşin ödenen uçak finansman giderleri	207	124
Maddi duran varlık alımlarına ilişkin yapılan ödemeler	40	31
Peşin ödenen diğer giderler	28	17
	1.825	1.207

Ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yolcu uçuş yükümlülükleri	2.762	3.172
Diğer kısa vadeli ertelenmiş gelirler	41	37
	2.803	3.209

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

15. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (devamı)**Yolcu Uçuş Yükümlülükleri**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bilet satışından doğan yolcu uçuş yükümlülükleri	2.034	2.423
Mil yükümlülükleri	728	749
	2.762	3.172

Kısa vadeli diğer ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Gelecek aylara ait banka protokol geliri	20	19
Alınan avanslar	20	17
Gelecek aylara ait diğer gelirler	1	1
	41	37

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Brüt hibe krediler	108	90
Hibe krediler birikmiş amortismanı	(93)	(68)
Gelecek aylara ait banka protokol geliri	5	24
	20	46

16. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Açılış bakiyesi	2	83
Makul değer değişikliğinden kaynaklanan kayıp/kazanç (Not: 35)	-	13
Transfer (Not: 17)	-	(94)
Kapanış bakiyesi	2	2

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından benzer gayrimenkuller ile ilgili piyasa işlem fiyatlarının referans alınmasıyla tespit edilmiştir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri bulunmamaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri, değerleme yöntemi tekniklerine göre seviye 2 kapsamındadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

17. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülator ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2016	630	925	493	40.490	1.588	1.419	1.370	441	47.356
Çevrim farkı	133	219	106	9.696	366	323	302	136	11.281
İlaveler	5	91	70	8.749	197	356	81	577	10.126
Yatırımdan transferler	-	60	4	157	97	-	6	(327)	(3)
Hesaplar arası transfer	-	11	(11)	-	-	-	-	-	-
Çıkışlar	-	(14)	(42)	(1.805)	(104)	(200)	(2)	-	(2.167)
Kapanış bakiyesi:31 Aralık 2016	768	1.292	620	57.287	2.144	1.898	1.757	827	66.593
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2016	163	425	301	11.921	566	501	288	-	14.165
Çevrim farkı	40	106	68	2.729	124	120	79	-	3.266
Cari dönem amortismanı	31	91	71	2.763	128	209	113	-	3.406
İşletme birleşmelerinden ilaveler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hesaplar arası transfer	-	5	(5)	-	-	-	-	-	-
Çıkışlar	-	(4)	(41)	(1.403)	(100)	(116)	(2)	-	(1.666)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2016	234	623	394	16.010	718	714	478	-	19.171
Net defter değeri: 31 Aralık 2016	534	669	226	41.277	1.426	1.184	1.279	827	47.422

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla edindiği uçak ve yedek motorların net defter değeri 40.255 TL'dir (31 Aralık 2015: 27.425 TL)

Cari dönemde 3.470 TL (31 Aralık 2015: 2.534 TL) amortisman giderinin 3.267 TL'si satışların maliyeti (31 Aralık 2015: 2.359 TL), 184 TL'si genel yönetim gideri (31 Aralık 2015: 158 TL), 19 TL'si pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (31 Aralık 2015: 17 TL) içerisinde yer almaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

17. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülatör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2015	384	654	330	26.205	1.068	802	1.032	258	30.733
Çevrim farkı	102	174	90	7.146	287	230	267	73	8.369
İlaveler	34	103	92	7.384	233	469	71	264	8.650
Yatırımdan transferler	17	-	2	135	-	-	-	(154)	-
Hesaplar arası transfer	94	-	-	-	-	-	-	-	94
Çıkışlar	(1)	(6)	(21)	(380)	-	(82)	-	-	(490)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2015	630	925	493	40.490	1.588	1.419	1.370	441	47.356
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2015	107	285	209	7.957	377	308	154	-	9.397
Çevrim farkı	29	76	55	2.134	101	85	45	-	2.525
Cari dönem amortismanı	27	69	57	1.978	88	170	89	-	2.478
Çıkışlar	-	(5)	(20)	(148)	-	(62)	-	-	(235)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2015	163	425	301	11.921	566	501	288	-	14.165
Net defter değeri: 31 Aralık 2015	467	500	192	28.569	1.022	918	1.082	441	33.191

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Slot Hakları ve Satın Alınmış Teknik Lisanslar	Haklar	Diğer Haklar	Toplam
<u>Maliyet</u>				
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2016	128	398	14	540
Çevrim farkı	27	85	3	115
İlaveler	-	16	-	16
Çıkışlar	-	(7)	-	(7)
Transferler	-	3	-	3
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2016	155	495	17	667
<u>Birikmiş Amortisman</u>				
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2016	-	279	3	282
Çevrim farkı	-	68	1	69
Cari dönem itfa payı	-	63	1	64
Çıkışlar	-	(7)	-	(7)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2016	-	403	5	408
Net defter değeri: 31 Aralık 2016	155	92	12	259

	Slot Hakları ve Satın Alınmış Teknik Lisanslar	Haklar	Diğer Haklar	Toplam
<u>Maliyet</u>				
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2015	51	284	11	346
Çevrim farkı	17	75	3	95
İlaveler	60	44	-	104
Transferler	-	(5)	-	(5)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2015	128	398	14	540
<u>Birikmiş Amortisman</u>				
Açılış Bakiyesi: 1 Ocak 2015	-	179	2	181
Çevrim farkı	-	48	-	48
Cari dönem itfa payı	-	55	1	56
Çıkışlar	-	(3)	-	(3)
Kapanış bakiyesi: 31 Aralık 2015	-	279	3	282
Net defter değeri: 31 Aralık 2015	128	119	11	258

Grup, satın almış olduğu slot haklarını ve haklara dahil edilen MNG Teknik' in satın alınmasıyla elde edilen lisansları süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

19. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maliyet		
Açılış Bakiyesi	36	29
Çevrim farkı	8	7
Kapanış bakiyesi	<u>44</u>	<u>36</u>

31 Aralık 2016 itibariyle konsolide finansal tablolarda, MNG Teknik satın alımı esnasında oluşan şerefiye mevcuttur. Şerefiyenin kayıtlı değeri için 2016 yılında değer düşüklüğü tespit çalışması yapılmış olup herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

20. KİRALAMA İŞLEMLERİ

Finansal kiralama borçlarının vadelerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıldan az	4.186	2.605
1 – 5 yıl arası	12.286	9.940
5 yıldan fazla	17.487	11.334
	<u>33.959</u>	<u>23.879</u>
Eksi: Gelecek yıllara ait faiz gideri	<u>(3.114)</u>	<u>(2.367)</u>
Mali tablolarda gösterilen finansal kiralama borçlarının anapara tutarı	<u>30.845</u>	<u>21.512</u>

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Faiz aralığı:		
Değişken oranlı borçlar	17.393	11.740
Sabit oranlı borçlar	13.452	9.772
	<u>30.845</u>	<u>21.512</u>

Grup, belirli uçak ve yedek motorları finansal kiralama yoluyla edinmiş olup sözleşmelerin ortalama kira süresi 12 yıldır. Grup'un, kiralama dönemi sonunda ilgili varlığı önemsiz bir değer üzerinden satın alma hakkı mevcuttur. Finansal kiralamaya konu varlıklar, kiraya veren adına teminat olarak gösterilmiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibariyle, ABD Doları, Euro, İsviçre Frangı ve Japon Yeni cinsinden ifade edilen finansal kiralama borçlarının ağırlıklı ortalama faiz oranları, sabit oranlı borçlar için %2,81 (31 Aralık 2015: %3,13), değişken oranlı borçlar için ise %1,15 (31 Aralık 2015: %1,06)'dir.

21. İMTİYAZLI HİZMET ANLAŞMALARI

Yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

22. VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Yoktur (31 Aralık 2015: Yoktur).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

23. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Hazine Müsteşarlığı'ndan alınan 28.12.2010 / 99256 ve 18.12.2014 / 117132 no'lu teşvik belgeleri kapsamında uçak yatırımlarında, kurumlar vergisi indirimi, gümrük vergisi muafiyeti ve sigorta primi işveren hissesi desteği avantajlarından yararlanılmaktadır. İlgili yatırım desteğinin muhasebeleştirilmesine ilişkin Not: 2.4.16'ya bakınız.

24. BORÇLANMA MALİYETLERİ

2016 yılında maddi duran varlık üzerinde aktifleştirilmiş borçlanma maliyeti bulunmamaktadır (31 Aralık 2015 yoktur).

25. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kullanılmamış izin karşılığı	155	150

İzin karşılıklarının 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 hesap dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ayrılmış karşılık	150	133
Cari dönemde ayrılan karşılık	8	19
Yabancı para çevrim farkı	(3)	(2)
Dönem sonu itibarıyla ayrılan karşılık	155	150

Grup, her raporlama dönemi sonunda kullanılmamış izin günleri için, çalışanların ücretleri üzerinden izin karşılığı hesaplayarak finansal tablolara yansıtmaktadır.

Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dava karşılıkları	60	44

Dava karşılıklarının 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 hesap dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ayrılmış karşılık	44	37
Cari dönemde ayrılan karşılık	25	17
Konusu kalmayan karşılık	(9)	(10)
Dönem sonu itibarıyla ayrılan karşılık	60	44

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

25. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Grup, faaliyetleri gereği maruz kaldığı aleyhte açılan davalara ilişkin karşılık ayırmaktadır. Aleyhte açılan davalar genellikle eski çalışanların açtığı işe iade davaları ile kayıp ya da hasar görmüş bagaj ve kargolara ilişkindir. Tahmin, hukuki görüş çerçevesinde yapılmıştır. Bu tutarlar davalar için ayrılan karşılığı belirlemek amacıyla iskonto edilmemiştir, çünkü etkisi önemli boyutta değildir. Karşılık tutarının 1 yıl içinde ödeneceği öngörülmektedir.

26. TAAHHÜTLER

a) Verilen Teminatlar: 31 Aralık 2016 itibariyle verilen teminat mektupları tutarı 3.662 TL'dir (31 Aralık 2015: 917 TL).

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Dövizli Tutar	TL Karşılığı	Dövizli Tutar	TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilen		3.662		136
- Teminatlar				
TL	27	27	27	27
Avro	930	3.450	11	36
ABD Doları	48	169	291	846
Diğer	-	16	-	8
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin için verilen TRİ'ler	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
i. Ana ortak lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
		<u>3.662</u>		<u>917</u>

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin ("D") Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle %0'dır (31 Aralık 2015: %0).

b) Faaliyet Tipi Uçak Kiralama Borçları: Grup'un henüz tahakkuk etmemiş ve iskonto edilmemiş tutarlar üzerinden, faaliyet tipi uçak kiralama borçlarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bir yıldan az	1.151	832
1 – 5 yıl arası	2.720	2.150
5 yıldan fazla	626	511
	<u>4.497</u>	<u>3.493</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. TAAHHÜTLER (devamı)**c) Faaliyet Tipi Diğer Kiralama Borçları**

Şirketin kullanımda ve kiralama dönemi 15 yıl olan, inşaatı devam eden ve kiralama dönemi 23 yıl olan hangar arazilerine ilişkin faaliyet tipi kiralamaları bulunmaktadır. Grup'un bu kira sözleşmelerine ilişkin yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bir yıldan az	16	14
1 – 5 yıl arası	69	62
5 yıldan fazla	102	107
	187	183

d) Teslim Alınacak Uçaklara İlişkin Taahhütler

Grup, 2013-2023 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 34,7 milyar ABD Doları (tam tutar) olan 259 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Söz konusu uçaklardan 2 tanesi 2013 yılında, 10 tanesi 2014 yılında, 33 tanesi de 2015 yılında ve 43 tanesi de 2016 yılında teslim alınmıştır. Grup, uçak alımları ile ilgili olarak ilgili firmalara 31 Aralık 2016 itibariyle 807 milyon ABD Doları (tam tutar) avans ödemesi yapmıştır.

27. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kıdem tazminatı karşılığı	397	348

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır. 1 Ocak 2017 tarihi itibariyle ödenecek kıdem tazminatı tavanı 4.426 TL (tam tutar) (1 Ocak 2016: 4.093 TL (tam tutar))'dir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır.

TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Bu nedenle, 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %7,00 enflasyon (31 Aralık 2015: %7,00) ve %11,00 faiz (31 Aralık 2015: %11,00) oranı varsayımlarına göre hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip, Şirket'e kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı %2,45 olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2015: %2,40). Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426 (tam tutar) TL tavan tutarı dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ayrılmış karşılık	348	295
Cari hizmet maliyetleri	75	73
Faiz maliyeti	15	13
Aktüeryal (kazanç) / kayıp	18	4
Ödemeler	(47)	(25)
Yabancı para çevrim farkı	(12)	(12)
Dönem sonu itibari ile ayrılan karşılık	397	348

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

28. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde niteliklerine göre giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Akaryakıt giderleri	8.044	8.165
Personel giderleri	5.605	4.467
Amortisman giderleri	3.470	2.534
Yer hizmetleri giderleri	1.936	1.687
Bakım giderleri	1.782	1.415
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	1.751	1.597
Üstgeçiş giderleri	1.515	1.382
Konma ve konaklama giderleri	1.345	1.117
Komisyon ve teşvik giderleri	951	942
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	750	778
Faaliyet tipi kiralama giderleri	738	573
Rezervasyon sistem giderleri	650	582
Reklam ve tanıtım giderleri	634	563
Hizmet giderleri	227	175
Kira giderleri	203	157
Sigorta giderleri	150	86
Haberleşme ve bilişim giderleri	140	108
Vergi giderleri	106	90
Nakliye giderleri	83	78
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	38	32
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	29	29
Sistem kullanım ve üyelik giderleri	23	17
Üyelik giderleri	18	15
Diğer giderler	304	239
	30.492	26.828

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

29. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Devreden KDV	83	99
Personel ve iş avansları	10	6
	93	105

31 Aralık 2016 ve 2015 diğer kısa vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bakım onarım gider tahakkukları	738	621
Diğer gider tahakkukları	15	9
Diğer yükümlülükler	5	2
	758	632

30. ÖZKAYNAKLAR

Grup'un sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	Grup	%	31 Aralık 2016	%	31 Aralık 2015
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (*)	A, C	49,12	678	49,12	678
Diğer (Halka Açık Kısım)	A	50,88	702	50,88	702
Ödenmiş sermaye			1.380		1.380
Sermaye düzeltmesi farkları (**)			1.124		1.124
Düzeltilmiş sermaye			2.504		2.504

(*) Özel şahıslara ait 1.644 adet hisse THY 1984 yılında özelleştirme programına alındığı sırada dikkate alınmamıştır. Bilahare, THY'nin Yüksek Planlama Kurulu'nun 30 Ekim 1990 tarihli kararıyla onaylanan ana sözleşmesi gereği söz konusu hisseler T.C. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ("ÖİB") adına kaydedilmiştir.

(**) Sermaye düzeltme farkları, sermaye ödemelerinin 2004 yılına kadar enflasyon endeksleme farkını ifade etmektedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un çıkarılmış ve ödenmiş sermayesi her biri 1 Kr nominal değerli 137.999.999.999 adet A grubu hisse ve 1 Kr nominal değerli 1 adet C grubu hisseden oluşmaktadır. Bu hisseler nama yazılıdır. C grubu hisse ÖİB'ye ait olup aşağıda belirtilen imtiyazlara sahiptir:

Ana Sözleşme Madde 7: Nama yazılı hisselerin devrinde Yönetim Kurulu onayı ile beraber C grubu hisseyi temsilen seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oyunun bulunması şarttır.

Ana Sözleşme Madde 10: Yönetim Kurulunun 9 üyesinden 8 üyesinin A grubu hissedarların kendi aralarında yaptıkları seçimden en çok oy alan adaylardan ve bir üyesinin de C grubu hissedarın göstereceği adaydan seçilmesi zorunludur.

Ana Sözleşme Madde 14: Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubu hisseyi temsilen seçilen üyenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

30. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

- a) Ana Sözleşmenin 3.1. maddesinde belirtilen şirket misyonunu açıkça olumsuz etkileyecek kararların alınması,
- b) Genel kurula ana sözleşme değişikliği önerilmesi,
- c) Sermaye arttırılması,
- d) Nama yazılı hisselerin devrinin onaylanması ve devrin pay defterine işlenmesi,
- e) Şirket'in Sermaye Piyasası Kurulu'na sunduğu son yıllık bilançosunda yer alan aktif toplamının beher sözleşme bazında %5'ini geçen ve Şirket'i doğrudan veya dolaylı olarak bağlayan her türlü işlem yapması, taahhüt altına sokacak her türlü kararın alınması (şöyle ki kamu payının Şirket sermayesindeki payı %20'nin altına düşüğünde bu bent hükmü kendiliğinden ortadan kalkacaktır),
- f) Şirket'in başka gruplarla birleşmesi, feshi veya tasfiyesi,
- g) Münhasıran pazar şartları dahilinde veya diğer kaynaklarla operasyon giderini dahi karşılayamayan hatlar haricinde, herhangi bir uçuş hattının kaldırılması veya sefer sayısının belirgin bir şekilde azaltılmasına ilişkin kararların alınması.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak genel kanuni yedek akçe ayrılır. Ayrıca %20 sınırına tabi olmaksızın ödenmiş sermayenin %5'ini aşan tutarda kar dağıtımı yapılması halinde, aşan kısmın %10'u kadar genel kanuni yedek akçe ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe ödenmiş sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir. Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde yaparlar.

Yabancı Para Çevrim Farkları

Konsolide finansal tablolar ve dipnotların hazırlanabilmesi amacıyla, TMS 21 uyarınca, ilk etapta Grup'un yasal finansal tablolarındaki parasal bilanço kalemleri bilanço tarihindeki ABD Doları kuruyla; parasal olmayan bilanço kalemleri, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemin gerçekleştiği tarihin kuruyla (tarihsel kur) ABD Doları'na çevrilmiş ve çevrim farkı özkaynaklar altında gösterilmiştir. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevriminden doğan çevrim karı/zararı ise, kar veya zararda finansman giderleri altında, kur farkı gideri hesabında ve ticari faaliyetlerden kaynaklanan çevrim karı / zararı ise esas faaliyetlerden giderler altında kur farkı gideri hesabında gösterilmiştir. Ayrıca, yabancı para çevrim farklarında Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklığı olan ve özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıklarının özkaynaklarında kur değişiminden kaynaklanan değişim takip edilmektedir.

Kar Payı Dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecek ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilecektir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

30. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2016 tarihli Vergi Usul Kanunu'na göre tutulan kayıtlarında yer alan özkaynak kalemlerinin tutarları aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye	1.380
Yasal Yedekler	76
Geçmiş Yıllar Zararları (*)	(640)
Dönem Zararı (*)	(6.467)
Toplam Özkaynaklar	(5.651)

(*) Vergi Usul Kanunu kayıtlarına göre kar payı dağıtımına konu edilebilecek tutarlar olup bunların toplamı negatiftir.

Tanımlanmış Emeklilik Planlarındaki Aktüeryal Değişiklikler

TMS 19 (2011) adaptasyonunun sonuçlarına göre, tüm aktüeryal değişiklikler akabinde diğer kapsamlı gelirlerde tanımlanmıştır.

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

31. HASILAT

Brüt kârın dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Yolcu gelirleri		
Tarifeli hizmetler	25.678	25.458
Tarifersiz hizmetler	147	161
Toplam yolcu gelirleri	25.825	25.619
Kargo gelirleri		
Yolcu uçaklarında taşınan	1.818	1.490
Kargo uçaklarında taşınan	1.200	1.056
Toplam kargo gelirleri	3.018	2.546
Toplam yolcu ve kargo gelirleri	28.843	28.165
Teknik gelirler	510	505
Diğer gelirler	115	82
Net satışlar	29.468	28.752
Satışların maliyeti (-)	(26.051)	(22.959)
Brüt kar	3.417	5.793

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

31. HASILAT (devamı)

Toplam yolcu ve kargo gelirlerinin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
- Avrupa	8.396	8.580
- Uzak Doğu	6.467	6.387
- Orta Doğu	3.471	3.646
- Amerika	3.903	3.536
- Afrika	2.751	2.301
Yurtdışı	24.988	24.450
Yurtiçi	3.855	3.715
Toplam yolcu ve kargo gelirleri	28.843	28.165

32. SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışların maliyetinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Akaryakıt giderleri	8.044	8.165
Personel giderleri	4.331	3.429
Amortisman giderleri	3.267	2.359
Yer hizmetleri giderleri	1.936	1.687
Bakım giderleri	1.782	1.415
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	1.751	1.597
Üstgeçiş giderleri	1.515	1.382
Konma ve konaklama giderleri	1.345	1.117
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	750	778
Faaliyet tipi kiralama giderleri	738	573
Sigorta giderleri	145	81
Kira giderleri	105	80
Hizmet giderleri	99	90
Nakliye giderleri	83	78
Vergi giderleri	40	35
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	14	14
Haberleşme ve bilişim giderleri	6	5
Diğer satışların maliyeti	100	74
	26.051	22.959

33. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA VE SATIŞ GİDERLERİ

Genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Personel giderleri	428	334
Amortisman giderleri	184	158
Haberleşme ve bilişim giderleri	108	82
Hizmet giderleri	91	54
Kira giderleri	37	26
Sistem kullanım üyelik giderleri	23	17
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	15	15
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	11	9
Vergi giderleri	6	5
Sigorta giderleri	5	5
Diğer genel yönetim giderleri	40	35
	948	740

Pazarlama ve satış giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Komisyon ve teşvik giderleri	951	942
Personel giderleri	846	704
Rezervasyon sistem giderleri	650	582
Reklam ve tanıtım giderleri	634	563
Kira giderleri	61	51
Vergi giderleri	60	50
Hizmet giderleri	37	31
Müşavirlik ve danışmanlık giderleri	27	23
Haberleşme ve bilişim giderleri	26	21
Amortisman giderleri	19	17
Üyelik giderleri	18	15
Diğer satış pazarlama giderleri	164	130
	3.493	3.129

34. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Uçak, motor ve diğer alımlara ilişkin hibe kredi gelirleri	232	187
Sigorta, tazminat ve ceza gelirleri	87	79
Konusu kalmayan karşılıklar	38	27
Bankalardan elde edilen faiz dışı gelirler	23	20
Satıcılardan elde edilen ciro primi	19	20
Kira gelirleri	10	9
Vade farkı gelirleri	2	4
Reeskont faiz geliri	2	2
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri, net	-	273
Diğer faaliyet gelirleri	26	25
	439	646

Esas faaliyetlerden diğer giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri, net	145	-
Karşılık giderleri	71	47
Diğer faaliyet giderleri	48	26
Tazminat ve ceza gideri	16	11
	280	84

35. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Devlet teşvik gelirleri	241	172
Finansal yatırımlar faiz geliri	167	22
Duran varlık satış karları	12	10
Kırım olan uçak sigorta tazmin geliri	-	69
Yatırım amaçlı gayrimenkuller gelir ve karları (Not: 16)	-	13
	420	286

Yatırım faaliyetlerinden giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Duran varlık satış zararları	59	3

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

36. ÇEŞİT ESASINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin giderler fonksiyon bazında olarak gösterilmiş olup detayları Not 32 ve 33'te yer almaktadır.

37. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Finansman gelirlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Finansal faaliyetlerden kaynaklanan		
kur farkı kârları, net	708	1.399
Türev işlemler gerçeğe uygun değer fark karları, net	266	-
Faiz gelirleri	92	51
Uçak alımına ilişkin önödeme reeskont faiz gelirleri	8	-
	1.074	1.450

Finansman giderlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Finansal kiralama faiz gideri	604	429
Uçak finansmanı giderleri	63	38
Kıdem tazminatı faiz maliyeti	15	13
Türev işlemler gerçeğe uygun değer fark zararları, net	-	27
Uçak alımına ilişkin ön ödeme reeskont faiz giderleri	-	3
Diğer finansal giderler	16	24
	698	534

38. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenen vergiler ve fonlar	79	35

Dönem kârı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek kurumlar vergisi karşılığı	81	34
Peşin ödenen vergi ve fonlar	(73)	(5)
Vergi yükümlülüğü	8	29

Vergi gideri aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Cari dönem vergi gideri	65	34
Ertelenen vergi (geliri) / gideri	(16)	884
Vergi gideri	49	918

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ(devamı)

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2016			1 Ocak-31 Aralık 2015		
	Vergi öncesi tutar	Vergi (gideri)/ geliri	Vergi sonrası tutar	Vergi öncesi tutar	Vergi (gideri)/ geliri	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	2.849	-	2.849	2.469	-	2.469
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	1.276	(255)	1.021	(654)	131	(523)
Tanımlanmış emeklilik planlarındaki aktüeryal kayıplardaki değişim	(18)	4	(14)	(4)	1	(3)
Diğer kapsamlı gelir	4.107	(251)	3.856	1.811	132	1.943

Diğer kapsamlı gelire dahil yabancı para çevrim farklarındaki değişime ilişkin vergi etkisi bulunmamaktadır.

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Kurumlar vergisi oranı %20’dir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibariyle hesaplanmakta ve tahakkuk ettirililmektedir. 2015 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibariyle vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20’dir. Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopaj oranı %15’tir. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ(devamı)*Ertelenmiş Vergi*

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı da %20'dir.

Türkiye'de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

Hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları/ (yükümlülükleri) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sabit kıymetler	(5.009)	(3.309)
Uçuş yükümlülüklerine gelen düzeltmeler	(311)	(218)
Türev işlemler makul değer farkları	(36)	272
Birikmiş mali zarar	1.439	137
Gelecek aylara ait gelir ve giderler	170	137
Gider tahakkukları	148	131
Mil tahakkukları	126	134
Kıdem tazminatı karşılığı	69	70
Kullanılmamış izin karşılığı	4	30
Diğer	39	38
Ertelenen vergi yükümlülükleri	<u>(3.361)</u>	<u>(2.578)</u>

1 Ocak – 31 Aralık 2016 ve 2015 dönemlerindeki ertelenmiş vergi yükümlülüğü hareketi aşağıdadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ertelenmiş vergi yükümlülüğü	2.578	1.518
Ertelenmiş vergi (geliri) / gideri	(16)	884
Riskten korunma kazançları/kayıpları vergi gideri / (geliri)	252	(131)
Tanımlanmış emeklilik paylarındaki aktüeryal kayıpların vergi (geliri)	(4)	(1)
Yabancı para çevrim farkları	551	308
Dönem sonu ertelenmiş vergi yükümlülüğü	<u>3.361</u>	<u>2.578</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)Ertelenmiş Vergi (devamı)Vergi giderinin mutabakatı:

Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar

%20 vergi oranı

Vergi etkileri:

- yatırım destek kazancı

- kanunen kabul edilmeyen giderler

- özsermaye metodu ile muhasebeleştirilen iş ortaklıkları

- geçmiş yıl mali zarar düzeltmesi

- çevrim kar/(zararı)

Kar veya zarardaki vergi karşılığı gideri

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
	2	3.911
	-	(782)
	48	34
	(3)	(1)
	26	45
	3	16
	(123)	(230)
	(49)	(918)

39. PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide gelir tablolarında belirtilen pay başına kazanç, net kârın ilgili dönem içinde mevcut payların ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut paydaşlara birikmiş karlardan payları oranında pay dağıtarak ("Bedelsiz Pay") sermayelerini arttırabilir. Pay başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz pay ihracı çıkarılmış pay olarak sayılır. Dolayısıyla pay başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı pay adedi ortalaması, payların bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Pay başına kazanç, net karın ilgili dönemler içindeki ağırlıklı ortalama pay adedine bölünmesi ile hesaplanmıştır.

Toplam payların 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerindeki sayısı ve pay başına kazancın hesaplaması aşağıda gösterildiği gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak itibariyle pay adedi (tam adet)	138.000.000.000	138.000.000.000
31 Aralık itibariyle pay adedi (tam adet)□	138.000.000.000	138.000.000.000
Payların dönem içerisindeki ağırlıklı ortalaması (tam adet)	138.000.000.000	138.000.000.000
Dönem (zararı) / karı	(47)	2.993
Pay başına (zarar) / kazanç (Kr)	(0,03)	2,17

40. KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerine ilişkin kur değişimi etkilerinin analizi Not 42’te yer almaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

41. TÜREV ARAÇLAR

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde Grup'un türev finansal araç varlık ve yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

Türev finansal varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı türev araçlar	541	39
Çapraz kur takas sözleşmeleri	134	225
Faiz oranı nakit akım riskinden koruma amaçlı türev araçlar	19	26
	694	290

Türev finansal yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Faiz oranı nakit akım riskinden koruma amaçlı türev araçlar	257	197
Çapraz kur takas sözleşmeleri	174	44
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı türev araçlar	83	1.409
	514	1.650

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ**(a) Sermaye risk yönetimi**

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Not 8' de açıklanan finansal borçları içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, ödenmiş sermaye, yedekler ile geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynaklar kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını periyodik olarak inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmaktadır.

Grup'un genel stratejisinde 2015 yılına göre bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Toplam Borçlar	36.061	22.283
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri ve vadesi üç aydan uzun banka mevduatları	(6.387)	(2.797)
Net Borç (A)	29.674	19.486
Toplam Özkaynak (B)	17.899	14.090
Toplam Sermaye (A+B)	47.573	33.576
Net borç/toplam sermaye oranı	0,62	0,58

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi

31 Aralık 2016	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat(***)	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	-	1.334	9	4.783	6.351	694
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	65	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	800	9	4.783	6.351	694
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	534	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	22	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	269	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	269	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(269)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

(***)Bankalardaki mevduat rakamı, 3 aydan uzun vadeli finansal yatırımları da içermektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2015	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat(***)	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	1	1.051	7	7.097	2.774	290
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	78	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1	709	7	7.097	2.774	290
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	342	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	36	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	209	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	209	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(209)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

(***)Bankalardaki mevduat rakamı, 3 aydan uzun vadeli finansal yatırımları da içermektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır.

Grup'un kredi riski temel olarak ticari alacaklarına ilişkindir. Bilançoda gösterilen tutar Grup yönetiminin önceki tecrübelerine ve cari ekonomik şartlara bağlı olarak tahmin ettiği şüpheli alacaklar düşüldükten sonraki net tutardan oluşmaktadır. Grup'un kredi riski çok sayıda müşteriyle çalışıldığından dolayı dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi risk yoğunlaşması yoktur.

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2016	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>		<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>				
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	188	-	-	-	-	-	188
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	122	-	-	-	-	-	122
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	426	-	-	-	-	-	426
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	67	-	-	-	-	-	67
Toplam vadesi geçen alacaklar	803	-	-	-	-	-	803
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	22	-	-	-	-	-	22

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2015	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	152	-	-	-	-	152
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	102	-	-	-	-	102
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	246	-	-	-	-	246
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	51	-	-	-	-	51
Toplam vadesi geçen alacaklar	551	-	-	-	-	551
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	36	-	-	-	-	36

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi (devamı)

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin aldığı nakit teminat ve teminat mektupları toplamı 22 TL'dir (31 Aralık 2015: 36 TL).

Bilanço tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmış olanlara ilişkin alınan teminatlar bulunmamaktadır.

b.2)Değer düşüklüğü

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, dava konusu alacaklar için ayrılmış karşılıklar ve geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak hesaplanmış karşılıklardan oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin şüpheli alacak karşılığındaki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başı ayrılan karşılık	209	156
Cari dönem gideri	46	30
Tahsil edilen alacak	(29)	(17)
Yabancı para çevrim farkı	43	40
Dönem sonu itibarıyla ayrılan karşılık	269	209

b.3)Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Düzeltmeler kolonu ilerleyen dönemdeki muhtemel nakit akımına sebep olan kalemi göstermektedir. Bahse konu kalem vade analizine dahil edilmiş olup, bilançodaki finansal yükümlülüklerin bilanço değerine dahil edilmemiştir.

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

*b.3) Likidite riski yönetimi (devamı)***Likidite riski tablosu:****31 Aralık 2016**

		<u>Sözleşme uyarınca</u>				
		<u>nakit çıkışlar</u>				
<u>Sözleşme uyarınca</u>		<u>toplamı</u>	<u>3 Aydan</u>	<u>3-12 ay</u>	<u>1-5 yıl</u>	<u>5 yıldan</u>
<u>vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>(I+II+III+IV)</u>	<u>Kısa (I)</u>	<u>arası (II)</u>	<u>arası (III)</u>	<u>uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	4.776	4.776	1.870	2.906	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	30.845	33.959	928	3.258	12.286	17.487
Ticari borçlar	2.169	2.169	2.169	-	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	13	13	13	-	-	-
Toplam	37.803	40.917	4.980	6.164	12.286	17.487

31 Aralık 2015

		<u>Sözleşme uyarınca</u>				
		<u>nakit çıkışlar</u>				
<u>Sözleşme uyarınca</u>		<u>toplamı</u>	<u>3 Aydan</u>	<u>3-12 ay</u>	<u>1-5 yıl</u>	<u>5 yıldan</u>
<u>vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>(I+II+III+IV)</u>	<u>Kısa (I)</u>	<u>arası (II)</u>	<u>arası (III)</u>	<u>uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	727	727	727	-	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	21.512	23.879	641	1.964	9.940	11.334
Ticari borçlar	1.949	1.949	1.949	-	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	44	44	44	-	-	-
Toplam	24.232	26.599	3.361	1.964	9.940	11.334

31 Aralık 2016

		<u>Sözleşme uyarınca</u>				
		<u>nakit çıkışlar</u>				
<u>Sözleşme uyarınca</u>		<u>toplamı</u>	<u>3 Aydan</u>	<u>3-12 ay</u>	<u>1-5 yıl</u>	<u>5 yıldan</u>
<u>vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>(I+II+III+IV)</u>	<u>Kısa (I)</u>	<u>arası (II)</u>	<u>arası (III)</u>	<u>uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar,net						
Türev nakit giriş çıkışları,						
net	180	185	(2)	180	7	-
Toplam	180	185	(2)	180	7	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.3) Likidite riski yönetimi (devamı)**31 Aralık 2015**

<u>Sözleşme uyarınca</u>						
<u>nakit çıkışlar</u>						
<u>Sözleşme uyarınca</u>		<u>toplamı</u>	<u>3 Aydan</u>	<u>3-12 ay</u>	<u>1-5 yıl</u>	<u>5 yıldan</u>
<u>vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>(I+II+III+IV)</u>	<u>Kısa (I)</u>	<u>arası (II)</u>	<u>arası (III)</u>	<u>uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar,net						
Türev nakit giriş çıkışları,						
net	(1.360)	(1.355)	(330)	(760)	(281)	16
Toplam	(1.360)	(1.355)	(330)	(760)	(281)	16

b.4) Piyasa riski yönetimi

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ve akaryakıt fiyatı ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ile değerlendirilmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.4.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

*b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)**b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)*

	31.12.2016					
	TL TOPLAM	TL	AVRO	JPY	CHF	Diğer
1.Ticari Alacaklar	1.248	334	278	3	20	613
2a.Parasal Finansal Varlıklar	3.330	1.370	1.763	17	11	169
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3.Diğer	913	342	223	18	18	312
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	5.491	2.046	2.264	38	49	1.094
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7.Diğer	219	17	170	-	-	32
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	219	17	170	-	-	32
9.Toplam Varlıklar (4+8)	5.710	2.063	2.434	38	49	1.126
10.Ticari Borçlar	1.386	895	370	3	7	111
11.Finansal Yükümlülükler	2.305	13	1.534	690	68	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	2.704	2.082	502	117	3	-
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	215	215	-	-	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	6.610	3.205	2.406	810	78	111
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	22.069	-	13.604	7.794	671	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	18	2	16	-	-	-
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	397	397	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	22.484	399	13.620	7.794	671	-
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	29.094	3.604	16.026	8.604	749	111
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(23.384)	(1.541)	(13.592)	(8.566)	(700)	1.015
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(23.904)	(1.288)	(13.985)	(8.584)	(718)	671
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

*b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)**b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)*

	31.12.2015					
	TL TOPLAM	TL	AVRO	JPY	CHF	Diğer
1.Ticari Alacaklar	951	116	323	12	27	473
2a.Parasal Finansal Varlıklar	2.891	538	2.210	3	3	137
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3.Diğer	1.093	645	180	12	15	241
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	4.935	1.299	2.713	27	45	851
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7.Diğer	174	12	142	-	-	20
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	174	12	142	-	-	20
9.Toplam Varlıklar (4+8)	5.109	1.311	2.855	27	45	871
10.Ticari Borçlar	1.212	640	395	3	6	168
11.Finansal Yükümlülükler	1.544	44	887	555	58	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	1.497	1.183	238	73	2	1
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	194	194	-	-	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	4.447	2.061	1.520	631	66	169
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	14.293	-	6.882	6.783	628	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	21	-	15	-	1	5
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	348	348	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	14.662	348	6.897	6.783	629	5
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	19.109	2.409	8.417	7.414	695	174
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(14.000)	(1.098)	(5.562)	(7.387)	(650)	697
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23)	(14.725)	(1.213)	(5.884)	(7.399)	(665)	436
(=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)						
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-	-

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca, TL, AVRO, JPY ve CHF cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıdaki tablo Grup'un, TL, AVRO, JPY ve CHF kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin dönem sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artış ifade eder.

31 Aralık 16		
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)		
	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
1- TL net varlık / yükümlülüğü	(154)	154
2- TL riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- TL net etki (1+2)	(154)	154
4- Avro net varlık / yükümlülük	(1.359)	1.359
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(1.359)	1.359
4- JPY net varlık / yükümlülük	(857)	857
5- JPY riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- JPY net etki (4+5)	(857)	857
7- CHF net varlık / yükümlülüğü	(70)	70
8- CHF riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- CHF net etki (7+8)	(70)	70
10- Diğer net varlık / yükümlülüğü	102	(102)
11- Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12- Diğer net etki (10+11)	102	(102)
TOPLAM (3+6+9+12)	(2.338)	2.338

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

*b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)**b.4.2) Faiz oranı riski yönetimi (devamı)*

Faiz Pozisyonu Tablosu

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sabit Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	13.452	9.772
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	17.393	11.740
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olmayan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(60)	(64)
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(178)	(108)

Not 46’de belirtildiği üzere Grup 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 11.954 milyon TL tutarındaki değişken faizli finansal yükümlülüklerinin faiz oranını faiz takası işlemleri ile sabitlemiştir.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan faiz oranı riskine ve bu oranda meydana gelebilecek değişikliğe göre belirlenir ve tüm raporlama dönemi boyunca sabit tutulur. Grup yönetimi değişken faizli borçların faizi olan, Libor ve Euribor faiz oranında %0,5’lik bir dalgalanma durumunda ortaya çıkabilecek etkileri hesaplamakta ve üst yönetime raporlamaktadır.

Libor ve Euribor faiz oranında %0,5’lik bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup’un vergi öncesi dönem karı 112 milyon TL azalacaktır (31 Aralık 2015 döneminde vergi öncesi dönem karı 58 milyon TL azalacaktır). Libor ve Euribor faiz oranının %0,5 düşmesi durumunda ise vergi öncesi net dönem karı aynı tutarlarda artacaktır.

Ayrıca, faiz oranı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu faiz takası sözleşmelerinden dolayı Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5’lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 172 milyon TL artacaktır (31 Aralık 2015 döneminde ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 140 milyon TL artacaktır). Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5’lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları aynı tutarda azalacaktır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

42. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.4)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.4.3) Akaryakıt Fiyatı Duyarlılığı

Not 46’da açıklandığı üzere Grup 2009 yılından itibaren akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım sözleşmeleri yapmıştır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %10’luk bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 926 milyon TL artacaktır. (31 Aralık 2015 döneminde ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 256 milyon TL artacaktır) Akaryakıt fiyatlarında %10’luk bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 4 milyon TL azalacaktır. (31 Aralık 2015 döneminde ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 285 milyon TL azalacaktır)

43. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Standart vade ve koşullarda, aktif likit bir piyasada işlem gören finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri kote edilmiş piyasa fiyatı üzerinden belirlenir.
- Türev araçların gerçeğe uygun değeri, kote edilmiş fiyatları kullanılmak suretiyle hesaplanır. Fiyatların mevcut olmadığı durumlarda, türev araçların (forward ve swap) vadeleri için uygulanabilir getiri eğrisi kullanılmak suretiyle indirgenmiş nakit akımı analizi kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)**Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)**

31.12.2016 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
Finansal Varlıklar							
Nakit ve Nakit Benzerleri	5.159	-	-	-	-	5.159	5
Finansal Yatırımlar ve Türev Finansal Araçlar	1.228	565	129	3	162	2.087	6-41
Ticari Alacaklar	1.334	-	-	-	-	1.334	10
Diğer Alacaklar	4.792	-	-	-	-	4.792	9-12
Finansal Yükümlülükler							
Banka Kredileri	-	-	-	-	5.203	5.203	7
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	30.845	30.845	7-20
Diğer Finansal Yükümlülükler ve Türev Finansal Araçlar	-	350	164	-	13	527	8-41
Ticari Borçlar	-	-	-	-	2.169	2.169	9-10
31.12.2015 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
Finansal Varlıklar							
Nakit ve Nakit Benzerleri	2.617	-	-	-	-	2.617	5
Finansal Yatırımlar ve Türev Finansal Araçlar	180	204	86	3	-	473	6-41
Ticari Alacaklar	1.052	-	-	-	-	1.052	10
Diğer Alacaklar	7.104	-	-	-	-	7.104	9-12
Finansal Yükümlülükler							
Banka Kredileri	-	-	-	-	727	727	7
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	21.512	21.512	7-20
Diğer Finansal Yükümlülükler ve Türev Finansal Araçlar	-	1.546	104	-	44	1.694	8-41
Ticari Borçlar	-	-	-	-	1.949	1.949	9-10

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

		Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye
Finansal varlıklar	31 Aralık 16	TL	TL	TL
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	129	-	129	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	565	-	565	-
Toplam	694	-	694	-
Finansal yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	164	-	164	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	350	-	350	-
Toplam	514	-	514	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

	31 Aralık 15	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Finansal varlıklar				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	86	-	86	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	204	-	204	-
Toplam	290	-	290	-
Finansal yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	104	-	104	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	1.546	-	1.546	-
Toplam	1.650	-	1.650	-

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla bazı sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarını değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarına çevirmek ve bazı Euro cinsinden olan finansal kiralama borçlarını ABD Doları cinsinden finansal kiralama borçlarına çevirmek üzere faiz oranı ve çapraz kur takası sözleşmelerine girmiştir. Bu işlemlerle ilgili türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişim doğrudan dönem kar/zararı içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un değişken faizli finansal yükümlükleri Not: 42 b.4.2'de açıklanmaktadır. Eylül 2009 tarihinden itibaren Grup uzun dönem finansal kiralama borçluluğunu dikkate alarak faiz maliyetlerinin karşılanabilir seviyede tutulması amacıyla vadeleri 2010 yılı 2. yarısından sonraya denk gelen finansal kiralama yükümlülüklerine ait değişken faiz geri ödemeli USD ve EUR borçlarının yaklaşık %69'unun faiz oranlarını sabitlemek için sabit ödeyen/değişken alan faiz takası işlemlerine girmiştir. Değişken faizli finansal kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait****Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)**Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)**

2010 yılında Grup satışların maliyetinin yaklaşık olarak %37'si olan akaryakıt fiyatlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanan riski kontrol edebilmek ve akaryakıt maliyetinin, akaryakıt fiyatlarında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmesini azaltmak amacıyla yıllık jet yakıtı tüketim miktarının yaklaşık %20'sine kadar olan kısmı için "Riskten Korunma" işlemleri yapmaya başlamıştır. Grup bu amaçla nakit hesaplanılan vadeli yakıt alım sözleşmelerine girmiştir. Şirket'in 21 Ocak 2011 tarihli yönetim kurulu kararına göre aylık tüketim rakamının %20'si olacak şekilde uygulanmakta olan riskten korunma oranının 12 ay sonra %50 olacak şekilde tedrici olarak her ay %2,5 oranında arttırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca şirket akaryakıt riskinden korunmak için 2011 yılı başından itibaren vadeli yakıt alım sözleşmeleri yerine sıfır maliyetli üç bariyerli bantları (zero cost 3 way collar) ve sıfır maliyetli dört bariyerli bantları (zero cost 4 way collar) araçlarını kullanmaya başlamıştır. Gelecekteki akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibariyle yukarıdaki işlemler dolayısıyla girmiş olduğu türev araçlar ve bakiyeleri aşağıda sunulmuştur:

Varlık ve yükümlülüklerde yer alan türev araçlar 31 Aralık 2016	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	-	(178)	(178)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	208	(34)	174
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt dört bariyerli bantları	332	(49)	283
Riskten korunma işlemine konu olan çapraz kur sözleşmeleri	25	(89)	(64)
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	565	(350)	215
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	57	-	57
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	20	(80)	(60)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	52	(84)	(32)
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	129	(164)	(35)
Toplam	694	(514)	180

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

31 Aralık 2015	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	3	(111)	(108)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	34	(617)	(583)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt dört bariyerli bantları	7	(792)	(785)
Riskten korunma işlemine konu olan çapraz kur sözleşmeleri	160	(26)	134
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	204	(1.546)	(1.342)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	49	-	49
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	23	(87)	(64)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	14	(17)	(3)
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	86	(104)	(18)
Toplam	290	(1.650)	(1.360)

Özsermayede yer alan türev araçlar	Akaryakıt riski	Faiz riski	Kur riski	Toplam
31 Aralık 2016	korunması	korunması	korunması	
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kayıbı)	457	(178)	(50)	229
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	5	-	5
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	(157)	-	-	(157)
Kur riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	-	-	9	9
Toplam	300	(173)	(41)	86
Ertelenmiş vergi etkisi	(60)	35	8	(17)
31 Aralık 2016 itibarıyla Finansal Riskten Korunma Fonu	240	(138)	(33)	69

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 Aralık 2016 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Milyon Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

43. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

31 Aralık 2015	Akaryakıt riski korunması	Faiz riski korunması	Kur riski korunması	Toplam
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kaybı)	(1.368)	(108)	134	(1.342)
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	-	-	-
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	173	-	-	173
Yabancı para çevrim farkları	-	-	(21)	(21)
Toplam	(1.195)	(108)	113	(1.190)
Ertelenmiş vergi etkisi	239	22	(23)	238
31 Aralık 2015 itibariyle Finansal Riskten Korunma Fonu	(956)	(86)	90	(952)

44. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bünyesinde bulunan Türk Hava Yolları A.O. sermayesinin %49,12'lik payının tamamı 3 Şubat 2017 itibariyle Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi'ne devredilmiştir. Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş., T.C. Başbakanlığa bağlı, sermayesinin tamamı T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir kamu kuruluşudur. Söz konusu devir, Türk Hava Yolları A.O.'nın mevcut yönetim şeklinde, stratejilerinde, politikalarında ve ticari kararlarında herhangi bir değişikliğe sebep olmayacaktır.